

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

Робоча програма
навчальної дисципліни
"ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ЕКОНОМІЦІ"
для студентів напряму підготовки
6.050101 "Комп'ютерні науки"
всіх форм навчання

Харків. ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2016

Затверджено на засіданні кафедри інформаційних систем.
Протокол № 1 від 27.08.2015 р.

Самостійне електронне текстове мережне видання

Укладачі: О. М. Беседовський
А. А. Гаврилова

Р 58   Робоча програма навчальної дисципліни "Інформаційні технології в економіці" для студентів напряму підготовки 6.050101 "Комп'ютерні науки" всіх форм навчання : [Електронне видання] / уклад. О. М. Беседовський, А. А. Гаврилова. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2016. – 45 с.

Подано тематичний план навчальної дисципліни та її зміст за модулями й темами. Вміщено плани лекцій та лабораторних занять, матеріали для закріплення знань (завдання для самостійної роботи, контрольні запитання), методичні рекомендації щодо оцінювання знань студентів, професійні компетентності, якими повинен володіти студент після вивчення дисципліни.

Рекомендовано для студентів напряму підготовки 6.050101 "Комп'ютерні науки" всіх форм навчання.

Вступ

Навчальну дисципліну "Інформаційні технології в економіці" віднесено до групи освітньо-професійних дисциплін підготовки бакалаврів за напрямом підготовки "Комп'ютерні науки". Вона є невід'ємною частиною циклу дисциплін, необхідних майбутнім аналітикам, керівникам проектів та іншим працівникам, які займаються аналізом, впровадженням та підтримкою інформаційних технологій на підприємствах в актуальному стані і особливо майбутнім спеціалістам, які спрямують себе на роботу в сфері автоматизації бухгалтерського, управлінського обліку та аналізу.

Вивчення навчальної дисципліни "Інформаційні технології в економіці" проходить на четвертому курсі та дозволяє студентам оволодіти знаннями у ході розроблення та функціонування інформаційних технологій в економіці, а також використання інформаційних технологій для вирішення різноманітних завдань діяльності підприємства, насамперед, у сфері обліку. Специфіка сучасного ринку вимагає від фахівця в області комп'ютерних наук не тільки знань у сфері програмування, тестування, але й аналізу бізнес-процесів підприємства, насамперед тих, що стосуються економічної складової діяльності підприємства, як найбільш популярної та розповсюдженої складової для автоматизації їх діяльності. Саме тому важливо сформувати у майбутніх фахівців із комп'ютерних наук знання сучасних інформаційних технологій, що можуть використовуватися на підприємствах, уміння їх використання в різноманітних ситуаціях на підприємствах різноманітних форм власності та підпорядкування. І особливо ці фахівці повинні мати точне уявлення про функціонування та можливості сучасних комп'ютерних інформаційних технологій у сфері обліку (бухгалтерського, фінансового, управлінського, податкового) та аналізу.

Навчальна дисципліна "Інформаційні технології в економіці" є варіативною навчальною дисципліною та вивчається згідно з навчальним планом підготовки фахівців освітнього ступеня "бакалавр" напряму підготовки 6.050101 "Комп'ютерні науки" для всіх форм навчання.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 5	Галузь знань 0501 "Інформатика та обчислювальна техніка"	за вибором	
Змістових модулів – 2	Напрямок підготовки 6.050101 "Комп'ютерні науки"	Рік підготовки	
		4-й	5-й
Загальна кількість годин – 180	Освітній ступінь: бакалавр	Семестр	
		7-й	9,10-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4/6; самостійної роботи студента – 6/7	Освітній ступінь: бакалавр	Лекції	
		14 год	16 год
		Лабораторні	
		60 год	16 год
		Самостійна робота	
		106 год	148
Вид контролю			
залік			

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить:

для денної форми навчання – 69,8 %;

для заочної форми навчання – 21,6 %.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання даної навчальної дисципліни є формування необхідних знань щодо інформаційних технологій на підприємствах, їх поточного стану та перспектив розвитку, технологій створення додатків на платформі 1С, а також розвиток практичних навичок із використання додатка "1С: Підприємство 8.2".

Для досягнення мети поставлені такі основні **завдання**:

визначення ролі процесів інформатизації під час переходу до інформаційного суспільства та інформаційної економіки;

визначення основних тенденцій у світі інформаційних технологій та перспектив використання сучасних ІТ для управління бізнесом;

опис процесу перетворення даних в інформацію та знання;
визначення ролі інформаційних ресурсів та інформаційних потоків підприємства в процесі управління бізнесом;

формування процесного мислення та здатності до використання процесного підходу під час вирішення облікових задач;

формування здатності до зваженого вибору найбільш адекватної бізнес-цілям автоматизованої інформаційної системи (AIC) серед різноманіття систем, запропонованих на ринку.

"Інформаційні технології в економіці" – навчальна дисципліна, що вивчає ІТ-інструментарій діяльності підприємства в умовах інформатизації суспільства.

Об'єктом навчальної дисципліни є інформаційна технологія, як обчислювальний та комунікаційний засіб підвищення ефективності функціонування підприємства.

Предметом навчальної дисципліни є сучасні інформаційні технології, які використовуються на підприємствах; інформація підприємств з економічних питань, а особливо обліку та аналізу.

Із метою кращого засвоєння навчального матеріалу дисципліни студенти повинні до її початку сформувати компетентності в галузі інформатики та обчислювальної техніки, а саме – програмування (алгоритмізації та програмування, об'єктно-орієнтованого програмування), технології створення програмних продуктів, системного аналізу, та засвоїти дисципліни з економіки та бізнесу, предметних технологій інформаційних систем. У свою чергу знання з даної дисципліни забезпечують успішне вивчення дисципліни "Інформаційні системи сучасного бізнесу", а також виконання курсових та дипломних проектів.

У процесі навчання студенти отримують необхідні знання під час лекційних занять та виконання лабораторних робіт. Також велике значення в процесі вивчення та закріплення знань має самостійна робота студентів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

понятійний та категорійний апарат щодо обґрунтування змін у галузі інформаційної економіки;

суть процесів інформатизації та їх роль у процесі переходу до інформаційного суспільства;

стан процесів інформатизації в Україні;

призначення та зміст документу "Стратегія ІТ", визначати підходи до розроблення ІТ-стратегії;

характерні риси систем таких класів: системи підтримки прийняття рішень, експертні системи, інформаційні системи (ІС) організаційного управління, системи електронного документообігу;

основні принципи, технології, концепції та сучасні проблеми щодо розвитку інформаційних технологій;

технології конфігурування додатків на платформі "1С: Підприємство 8.2";

принципи функціонування додатків на різноманітних платформах конфігурації "1С: Підприємство 8.2";

галузеві підходи до створення сучасного програмного забезпечення для вирішення основних завдань бізнесу;

вміти:

аналізувати тенденції розвитку та використання інформаційних технологій та інформаційних систем в управлінні економікою України;

визначати характерні риси ери інформаційно-комунікаційних технологій;

аналізувати взаємозв'язки в рамках підсистем (модулів) АІС та характеризувати потоки зовнішньої, маркетингової, нормативної, директивної, планово-оперативної, облікової, фінансової, аналітичної інформації підприємства;

аналізувати переваги та недоліки процесно-орієнтованого та функціонально-орієнтованого підходів до управління організаціями;

визначати основні критерії успішного ведення бізнесу;

аналізувати сучасні тенденції ринку програмного забезпечення для підприємств;

застосовувати технології конфігурування середовища "1С: Підприємство 8.2";

використовувати методи проектування та інструменти для конфігурування середовища 1С;

вирішувати завдання обліку та аудиту у середовищі "1С: Підприємство 8.2".

У процесі викладання навчальної дисципліни основна увага приділяється оволодінню студентами професійними компетентностями, що наведені в табл. 2.1.

**Професійні компетентності, які отримують студенти після вивчення
навчальної дисципліни**

Код компетентності	Назва компетентності	Складові компетентності
ITE 1	Здійснювати обґрунтування відмінностей економіки знань і традиційної економіки	Визначати характерні особливості інформаційної революції
		Визначати характерні риси інформаційного суспільства, ідентифікувати країни, в яких побудовано інформаційне суспільство
		Проводити аналіз індексу економіки знань та індексу знань
		Проводити аналіз тенденції розвитку та використання інформаційних технологій та інформаційних систем в управлінні економікою України
ITE 2	Розробляти моделі бізнес-процесів управління діяльністю підприємства	Визначати поняття "інформаційні ресурси підприємства", розуміти роль інформаційних ресурсів підприємства як джерела конкурентних переваг
		Організовувати процес побудови взаємин ІТ і бізнесу
		Проводити аналіз взаємозв'язків у рамках підсистем (модулів) АІС та характеризувати потоки зовнішньої, маркетингової, нормативної, директивної, планово-оперативної, облікової, фінансової, аналітичної інформації підприємства
		Аналізувати складові частини проекту із впровадження процесного управління підприємством
ITE 3	Здійснювати вибір ІТ-рішень для оптимізації діяльності підприємства	Аналізувати сучасні тенденції ринку програмного забезпечення для підприємства
		Ідентифікувати АІС різних класів залежно від сфери їх застосування, рівнів управління, на яких використовується АІС, ступені структурованості розв'язуваних задач, виду підтримки прийняття управлінських рішень
		Визначати основні критерії успішного ведення бізнесу
		Аналізувати сучасні тенденції ринку програмного забезпечення для підприємства

Структуру складових професійних компетентностей та їх формування відповідно до Національної рамки кваліфікацій України наведено в додатку А.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1

Загальні питання організації інформаційних технологій на підприємствах

Тема 1. Інформаційні технології: поняття та етапи розвитку

1.1. Сутність інформаційної технології, її місце в інформаційній системі підприємства.

Сутність поняття "технологія". Трансформація поняття інформаційних технологій.

1.2. Етапи розвитку інформаційних технологій.

Поняття інформаційної технології (ІТ). Етапи розвитку ІТ. Новітня інформаційна технологія (НІТ), її ознаки.

1.3. Особливості інформаційної технології в різних умовах використання обчислювальної техніки.

Предметна, забезпечуюча, функціональна інформаційна технологія. Класифікація ІТ за видами оброблюваної інформації, за ступенем їх взаємодії, за ступенем охоплення задач оподаткування, за типом інтерфейсу користувача, за способом побудови обчислювальної мережі, за моделями обчислювального процесу. Основні напрямки розвитку ІТ.

1.4. Класифікація інформаційних технологій.

Основні ознаки, за якими проводять класифікацію: за способом обробки інформації, за технічними засобами обробки та комунікації, за галузевим призначенням.

1.5. Технологічне забезпечення автоматизованої інформаційної системи.

Поняття, цілі і завдання технологічного забезпечення. Технічне забезпечення ІТ рішення задач. Критерії вибору засобів технічного забезпечення. Програмне забезпечення ІТ-управління. Архітектура "клієнт-сервер". Технології вирішення аналітичних і прогнозних задач.

Тема 2. Сучасні інформаційні технології на підприємствах: загальна характеристика та класифікація

2.1. Сучасні інформаційні технології підприємства.

Поняття сучасних інформаційних технологій підприємства (СІТП). Роль СІТП на сучасних підприємствах. Склад і призначення СІТП. Типи СІТП. Основні підсистеми СІТП.

2.2. Основні компоненти інформаційних технологій.

Види забезпечень інформаційних систем: технічне, програмне, інформаційне, методичне, математичне, правове, лінгвістичне. Властивості інформаційної технології: доцільність, системна повнота (цілісність), регулярність процесу, взаємодія із зовнішнім середовищем, реалізація у часі. Структура інформаційної технології: апаратні засоби, системне ПЗ, інструментальне ПЗ.

2.3. Класифікація сучасних інформаційних технологій підприємства.

Розподіл підприємств за інформаційними технологіями, що застосовуються. Автоматизація обліку та планування. Системи прийняття рішень. Автоматизація банківських операцій.

Класифікація СІТП. Основні класи СІТП, що використовуються в нинішній час. Умови і групи підприємств, на яких використовуються СІТП.

2.4. Умови та критерії використання сучасних інформаційних технологій.

Сутність та взаємозв'язок стандартів інформаційного управління з ефективністю бізнесу.

Тема 3. Інструментарій, який використовується для автоматизації управління підприємством

3.1. Поняття інструментарію, що використовується для автоматизації управління підприємством.

Інструментарій для автоматизації діяльності підприємств, як одна із складових СІТП.

3.2. Інформаційні технології робочого столу фахівця.

Технології текстових редакторів. Табличні та графічні процесори.

3.3. Класифікація інструментарію для автоматизації управління підприємством.

Інформаційні технології управління діяльністю підприємства. Інформаційні технології з автоматизації обліку та управління ресурсами підприємства. Інформаційні технології автоматизації проектування та ін.

3.4. Загальні принципи створення інформаційних технологій на підприємствах.

Взаємодія та поєднання різноманітних технологій із метою оптимізації діяльності підприємства. Вимоги до створення (придбання) та організації роботи інформаційних технологій на підприємствах.

Змістовий модуль 2

Сучасні інформаційні технології на підприємствах

Тема 4. Інформаційні технології по роботі з ресурсами підприємства

4.1. Інформаційні технології по роботі з ресурсами підприємства: загальна характеристика і класифікація.

Загальна характеристика інформаційних технологій по роботі з ресурсами підприємства. Класифікація інформаційних технологій по роботі з ресурсами підприємства.

4.2. Концепція планування матеріальних ресурсів (MRP).

Автоматизовані системи управління промисловими підприємствами: загальна характеристика та класифікація.

4.3. Концепція планування виробничих ресурсів (MRP II).

СІТП на базі стандартів MRP, MRP II, ERP, ERP II. Основні функції та підсистеми корпоративної інформаційної системи підприємства (КІСП) на базі стандартів MRP II, ERP. Управління діяльністю підприємства на базі цих стандартів та вибір оптимального стандарту для організації управління підприємством.

СІТП на базі стандартів CSRP, APS. Управління ланцюгами поставок на базі стандарту SCM. СІТП для управління виробничим процесом підприємства на базі стандарту MES.

4.4. Концепція планування ресурсів підприємства (ERP).

Аналіз сучасних програмних продуктів, що підтримують ці стандарти: "1С: Предприятие 8.2", "Універсал", "Галактика", "Парус".

4.5. Концепція управління ресурсами та взаємовідносинами підприємства (ERP II).

Нова ревізія концепції ERP. Основна ідея ERP II. Системи класу ERP II.

4.6. Концепція планування ресурсів підприємства, синхронізованого зі споживачами (CSRP).

Управління, орієнтоване на взаємодію з клієнтами. Складові повного циклу CSRP. Системи класу CSRP.

4.7. Концепція розвинутих систем планування (APS).

Процеси, що враховуються даною концепцією. Стадії планування. Системи класу APS.

4.8. Концепція управління ланцюгами постачань (SCM).

Три рівні складності ланцюгів постачань. Ключові бізнес-процеси концепції SCM.

4.9. Концепція управління виробничим процесом підприємства (MES).

Функції MES-систем. Основна бізнес-логіка типових рішень MES-систем та її застосування для різних підприємств.

4.10. Аналіз сучасних програмних продуктів із оптимізації роботи з ресурсами підприємства.

Порівняльна характеристика сучасних програмних продуктів із оптимізації роботи з ресурсами підприємства.

Тема 5. Інформаційні технології з управління підприємством та складовими його діяльності

5.1. Інформаційні технології з управління підприємством та складовими його діяльності: загальна характеристика і класифікація.

Класифікація інформаційних технологій з управління підприємством та складові його діяльності. Аналіз та управління діяльністю підприємств у оперативному, тактичному та стратегічному аспектах часу за стандартами MIS, SEM, OLAP, DSS.

5.2. Концепція управління взаємовідносинами з клієнтами (CRM).

Управління взаємовідносинами з клієнтами за стандартами CRM. Аналіз сучасних програмних продуктів, що підтримують ці стандарти.

5.3. Концепції побудови бізнес-процесів підприємства, орієнтовані на комерційну організацію та кінцевого користувача (B2C, B2B).

Управління комерційними бізнес-процесами за стандартами B2C та B2B. Аналіз сучасних програмних продуктів, що підтримують ці стандарти.

5.4. Концепція управлінських інформаційних систем (MIS).

Функціонал систем за стандартами MIS. Аналіз сучасних програмних продуктів, що підтримують ці стандарти.

5.5. Концепція стратегічного управління підприємством (SEM).

Управління стратегіями підприємства за стандартами SEM. Аналіз сучасних програмних продуктів, що підтримують ці стандарти.

5.6. Концепція аналітичної обробки інформації в режимі реального часу (OLAP).

Управління аналітичною обробкою за стандартами OLAP. Аналіз сучасних програмних продуктів, що підтримують ці стандарти.

5.7. Концепція систем підтримки прийняття рішень (СППР/DSS).

Управління підтримкою прийняття рішення за стандартами DSS. Аналіз сучасних програмних продуктів, що підтримують ці стандарти.

5.8. Концепція інформаційних систем бухгалтерського обліку (AIS).

Ведення бухгалтерського обліку за стандартами AIS. Аналіз сучасних програмних продуктів, що підтримують ці стандарти.

5.9. Концепція управління потоками робіт (WF).

Управління потоками робіт за стандартами WF. Аналіз сучасних програмних продуктів, що підтримують ці стандарти.

5.10. Концепція управління трудовими ресурсами (HR).

Управління трудовими ресурсами за стандартами HR. Аналіз сучасних програмних продуктів, що підтримують ці стандарти.

5.11. Аналіз сучасних програмних продуктів із управління підприємством.

Порівняльна характеристика програмних продуктів для управління підприємством та його складовими.

Тема 6. Інформаційні технології з організації діяльності підприємства

6.1. Інформаційні технології з організації діяльності підприємства: загальна характеристика і класифікація.

Основні ознаки класифікації інформаційних технологій із організації діяльності підприємства.

6.2. Концепція систем автоматизованого проектування (CAD/CAM/CAE (САПР, САХ)).

Етапи САПР. Різновиди САПР. Комп'ютерний інжиніринг.

6.3. Концепція автоматизованого документообігу (PDM).

Етапи життєвого циклу. Критерії якості PDM. Проблеми виробничих підприємств: передумови переходу на концепцію PLM.

6.4. Концепція управління життєвим циклом продукції (PLM).

Складові відкритої моделі PLM-рішень. Аналіз сучасних програмних продуктів, що підтримують ці стандарти.

6.5. Концепція управління технологічними процесами (АСУТП, SCADA).

Особливості систем SCADA. Функції основних блоків систем SCADA.

6.6. Аналіз сучасних програмних продуктів із організації діяльності підприємства.

Порівняльна характеристика програмних продуктів SCADA.

4. Структура навчальної дисципліни

Із самого початку вивчення навчальної дисципліни кожен студент має бути ознайомлений як із робочою програмою навчальної дисципліни і формами організації навчання, так і зі структурою, змістом та обсягом кожного з її навчальних модулів, а також із усіма видами контролю та методикою оцінювання сформованих професійних компетентностей.

Вивчення студентом навчальної дисципліни відбувається шляхом послідовного і ґрунтовного опрацювання навчальних модулів. Навчальний модуль – це окремий, відносно самостійний блок дисципліни, який логічно об'єднує кілька навчальних елементів дисципліни за змістом та взаємозв'язками. Тематичний план дисципліни складається з двох змістових модулів (табл. 4.1).

Таблиця 4.1

Структура залікового кредиту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин										
	денна форма					заочна форма					
	усього	у тому числі				само- стійна робо- та	у тому числі				само- стійна робо- та
		лекційні	лабораторні	проведення підсумкового контролю	підготовка до занять		усього	лекційні	лабораторні	проведення підсумкового контролю	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
Змістовий модуль 1											
Загальні питання організації інформаційних технологій на підприємствах											
<i>Тема 1. Інформаційні технології: поняття та етапи розвитку</i>	18	2	4	–	12	28	2	2	–	24	
<i>Тема 2. Сучасні інформаційні технології на підприємствах: загальна характеристика та класифікація</i>	23	2	8	–	13	28	2	2	–	24	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
<i>Тема 3. Інструментарій, який використовується для автоматизації управління підприємством</i>	22	2	8	–	12	28	2	2	–	24
Разом за змістовим модулем 1	63	6	20	–	37	84	6	6	–	72
Змістовий модуль 2										
Сучасні інформаційні технології на підприємствах										
<i>Тема 4. Інформаційні технології по роботі з ресурсами підприємства</i>	22	2	8	6	6	28	2	2	–	24
<i>Тема 5. Інформаційні технології з управління підприємством та складовими його діяльності</i>	23	2	8	7	6	30	2	2	2	24
<i>Тема 6. Інформаційні технології з організації діяльності підприємства</i>	72	4	24	14	30	38	6	6	2	24
Разом за змістовим модулем 2	117	8	40	27	42	96	10	10	4	72
Усього годин за модулем	180	14	60	27	79	180	16	16	4	144

5. Теми лабораторних занять

Лабораторне заняття – форма навчального заняття, за якої студент під керівництвом викладача особисто проводить імітаційні експерименти чи досліди з метою практичного підтвердження окремих теоретичних положень навчальної дисципліни. У ході лабораторних робіт студент набуває професійних компетентностей та практичних навичок роботи з комп'ютерним обладнанням і відповідними програмними продуктами. За результатами виконання завдання на лабораторному занятті студенти оформляють індивідуальні звіти про його виконання та захищають ці звіти перед викладачем (табл. 5.1).

Перелік тем лабораторних занять

Назва теми	Програмні питання	Кількість годин	Література
1	2	3	4
Змістовий модуль 1			
Загальні питання організації інформаційних технологій на підприємствах			
<i>Тема 1.</i> Інформаційні технології: поняття та етапи розвитку	<i>Завдання 1.</i> Компонентна структура програмного комплексу "1С: Предприятие 8.2" та її функціональні можливості. Основні об'єкти системи "1С: Предприятие 8.2". Характеристика довідників комплексної конфігурації "1С: Предприятие 8.2" та їх ведення. Реєстрація підприємства. Налаштування основних параметрів системи	2	Методичне забезпечення: [38]
	<i>Завдання 2.</i> Створення штатного розпису в системі "1С: Предприятие 8.2". Регламентований та управлінський облік кадрів	2	
<i>Тема 2.</i> Сучасні інформаційні технології на підприємствах: загальна характеристика та класифікація	<i>Завдання 2.</i> Створення штатного розпису в системі "1С: Предприятие 8.2". Регламентований та управлінський облік кадрів	4	Методичне забезпечення: [38]
	<i>Завдання 3.</i> Відображення статей витрат організації та способів витрат із амортизації основних засобів (ОЗ), нематеріальних активів (НМА), заповнення нормативно-довідкової інформації (НДІ) із номенклатурних груп, номенклатурних позицій, встановлення цін номенклатури, заповнення НДІ за необоротними активами організації в системі "1С: Предприятие 8.2"	4	
<i>Тема 3.</i> Інструментарій, який використовується для автоматизації управління підприємством	<i>Завдання 3.</i> Відображення статей витрат організації та способів витрат із амортизації основних засобів (ОЗ) нематеріальних активів (НМА), заповнення нормативно-довідкової інформації (НДІ) з номенклатурних груп, номенклатурних позицій, встановлення цін номенклатури, заповнення НДІ за необоротними активами організації в системі "1С: Предприятие 8.2"	4	Методичне забезпечення: [38]
	<i>Завдання 4.</i> Проведення операцій із уведення залишків за типовими рахунками обліку в системі "1С: Предприятие 8.2"	4	

1	2	3	4
Змістовий модуль 2 Сучасні інформаційні технології на підприємствах			
<i>Тема 4.</i> Інформаційні технології по роботі з ресурсами підприємства	<i>Завдання 5.</i> Оформлення операцій оприбуткування товарів та їх відвантаження за різними договірними умовами в системі "1С: Предприятие 8.2". Проведення аналізу за проведеними операціями. Формування операцій із придбання послуг. Облік складських операцій у системі "1С: Предприятие 8.2"	8	Методичне забезпечення: [38]
	Виконання контрольної роботи за індивідуальним завданням за темами 1 – 4	4	
<i>Тема 5.</i> Інформаційні технології з управління підприємством та складовими його діяльності	<i>Завдання 6.</i> Оформлення операцій за готівковими рахунками організації та відображення аналізу за проведеними операціями. Відображення повернення авансів і формування регламентованої звітності в системі "1С: Предприятие 8.2"	4	Методичне забезпечення: [38]
<i>Тема 6.</i> Інформаційні технології з організації діяльності підприємства	<i>Завдання 7.</i> Оформлення операцій з ОЗ та НМА в системі "1С: Предприятие 8.2"	8	Методичне забезпечення: [38]
	<i>Завдання 8.</i> Проведення нарахування зарплати співробітникам організації та розрахунку за зарплатою зі співробітниками. Відображення розрахунків за податками із заробітної плати в системі "1С: Предприятие 8.2"	6	
	<i>Завдання 9.</i> Відображення кадрових змін у системі "1С: Предприятие 8.2"	4	
	Виконання контрольної роботи за індивідуальним завданням за темами 5 – 9	6	
Усього годин		60	

5.1. Приклади типових лабораторних завдань за темами

Змістовий модуль 1

Загальні питання організації інформаційних технологій на підприємствах

Тема 1. Інформаційні технології: поняття та етапи розвитку

Завдання 1. Створити організацію <назва організації> від <дата створення організації>:

заповнити коди організації;

заповнити номери реєстрації;
 заповнити контактну інформацію;
 створити розрахунковий рахунок організації: №*****, МФО – *****;
 визначити вид податкової діяльності організації – <назва>;
 створити склад організації <назва складу> – оптовий;
 заповнити облікові політики за організацією за **** та **** рр.;
 виконати основні налаштування поточного користувача.

Завдання 2. Заповнити інформацію про таких фізичних осіб:
 <П. І. Б. осіб>.

Завдання 3. Сформувати штатний розпис від <дата створення організації> згідно з такими умовами:

Підрозділ	Посада	Кількість ставок, од.	Мінімальна зарплата, грн	Максимальна зарплата, грн	Графік роботи
<назва підрозділу>	<назва посади>	<значення>	<розмір>	<розмір>	<назва>

Відповідь. Результати виконання роботи подати у вигляді звіту з наведенням послідовності відеокадрів за завданнями.

Змістовий модуль 2

Сучасні інформаційні технології на підприємствах

Тема 6. Інформаційні технології з організації діяльності підприємства

Завдання 1. Сформувати договір із постачальником <назва постачальника> на придбання і постачання обладнання:

Назва товару	Ціна закупівельна з ПДВ, грн	Група обліку ОЗ	Підрозділ	Стаття витрат	Термін корисного використання, міс.	Ліквідаційна вартість, грн
<назва товару>	<значення>	<назва групи>	<назва підрозділу>	<назва статті>	<значення>	<розмір>

Завдання 2. Провести такі господарські операції поточними датами:
 а) оформити попередню домовленість на придбання обладнання за безготівковим рахунком;
 б) акцептовано рахунок постачальника;

- в) перераховані на розрахунковий рахунок постачальника грошові кошти за обладнання;
- г) надійшло обладнання від постачальника на склад організації;
- д) відображено податковий кредит за проведеною операцією;
- е) отримано на розрахунковий рахунок організації суму ПДВ;
- ж) обладнання введено в експлуатацію в день його придбання.

Відповідь. Результати виконання роботи подати у вигляді звіту з наведенням послідовності відеокадрів за завданнями та сформованими проведеннями.

6. Самостійна робота

Самостійна робота студента (СРС) – це форма організації навчального процесу, за якої заплановані завдання виконуються студентом самостійно під методичним керівництвом викладача.

Мета СРС – засвоєння в повному обсязі навчальної програми та формування у студентів загальних і професійних компетентностей, які відіграють суттєву роль у становленні майбутнього фахівця вищого рівня кваліфікації.

Навчальний час, відведений для самостійної роботи студентів денної форми навчання, визначається навчальним планом і становить 49 % (88 годин) від загального обсягу навчального часу на вивчення дисципліни (180 годин). У ході самостійної роботи студент має перетворитися на активного учасника навчального процесу, навчитися свідомо ставитися до оволодіння теоретичними і практичними знаннями, вільно орієнтуватися в інформаційному просторі, нести індивідуальну відповідальність за якість власної професійної підготовки. СРС включає: опрацювання лекційного матеріалу; опрацювання та вивчення рекомендованої літератури, основних термінів та понять за темами дисципліни; підготовку до лабораторних занять; поглиблене опрацювання окремих лекційних тем за вивченою темою; підготовку презентаційного матеріалу за заданою проблематикою; пошук (підбір) та огляд літературних джерел за заданою проблематикою дисципліни; аналітичний розгляд наукових публікацій; контрольну перевірку студентами особистих знань за запитаннями для самодіагностики; підготовку до контрольних робіт та інших форм поточного контролю; систематизацію вивченого матеріалу з метою підготовки до заліку.

Необхідним елементом успішного засвоєння матеріалу навчальної дисципліни є самостійна робота студентів із вітчизняною та закордонною

спеціальною економічною літературою, нормативними актами з питань інформатизації українського суспільства, статистичними матеріалами. Основні види самостійної роботи, що запропоновані студентам для засвоєння теоретичних знань із навчальної дисципліни, наведені в табл. 6.1.

Таблиця 6.1

Завдання для самостійної роботи студентів та форми її контролю

Назва теми	Зміст самостійної роботи студентів	Кількість годин	Форми контролю СРС	Література
1	2	3	4	5
Змістовий модуль 1				
Загальні питання організації інформаційних технологій на підприємствах				
<i>Тема 1.</i> Інформаційні технології: поняття та етапи розвитку	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Засвоєння основних понять, пов'язаних зі сферою ІТ та етапами розвитку даної сфери. Виконання тренувального завдання за тематикою лабораторного практикуму. Створення штатного розпису в системі "1С: Підприємство 8.2". Регламентований та управлінський облік кадрів	12	Робочий зошит за темою. Звіт із лабораторних робіт	Основна: [3 – 8]. Додаткова: [10 – 17; 20 – 23; 32 – 34]
<i>Тема 2.</i> Сучасні інформаційні технології на підприємствах: загальна характеристика та класифікація	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Засвоєння основних ознак класифікації інформаційних технологій. Засвоєння підходів щодо ведення бухгалтерського обліку за допомогою "1С: Підприємство 8.2". Засвоєння особливостей щодо регламентованого та управлінського обліку кадрів. Підготовка до виконання самостійного завдання. Засвоєння методів та способів укладання трудових договорів та іншої документації з регламентованого управління кадрами	13	Робочий зошит за темою. Звіт із лабораторних робіт	Основна: [3 – 8]. Додаткова: [10 – 17; 20 – 23; 32 – 34]

Продовження табл. 6.1

1	2	3	4	5
Тема 3. Інструментарій, що використовується для автоматизації управління підприємством	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Засвоєння розподілу інструментарію для автоматизації управління. Створення статей витрат організації та способів витрат із амортизації основних засобів (ОЗ), нематеріальних активів (НМА), нормативно-довідкової інформації (НДІ) із номенклатурних груп, номенклатурних позицій, встановлення цін номенклатури, заповнення НДІ за необоротними активами організації у системі "1С: Предприятие 8.2". Засвоєння проведення операцій із введення залишків за типовими рахунками обліку в системі "1С: Предприятие 8.2"	12	Робочий зошит за темою № 3. Звіт із лабораторних робіт	Основна: [3 – 8]. Додаткова: [10 – 17; 20 – 23; 32 – 34]
Усього за змістовим модулем 1		37		
Змістовий модуль 2				
Сучасні інформаційні технології на підприємствах				
Тема 4. Інформаційні технології по роботі з ресурсами підприємства	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Вміння проводити класифікацію інформаційних технологій, що застосовуються на підприємствах. Засвоєння проведення операцій оприбуткування товарів та їх відвантаження за різними договірними умовами в системі "1С: Предприятие 8.2". Проведення аналізу щодо операцій оприбуткування товарів. Засвоїти проведення операцій із придбання послуг. Засвоїти ведення обліку складських операцій у системі "1С: Предприятие 8.2"	6	Робочий зошит за темою. Звіт із лабораторних робіт	Основна: [3 – 8]. Додаткова: [10 – 17; 20 – 23; 32 – 34]

Закінчення табл. 6.1

1	2	3	4	5
Тема 5. Інформаційні технології з управління підприємством та складовими його діяльності	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Засвоїти сутність концепцій інформаційних технологій із управління підприємством. Засвоїти правила оформлення операцій за готівковими рахунками організації та відображення аналізу за проведеними операціями. Засвоїти способи відображення повернення авансів і формування регламентованої звітності в системі "1С: Предприятие 8.2"	6	Робочий зошит за темою. Звіт із лабораторних робіт. Виконання контрольної роботи з лабораторних робіт за темами 1 – 4	Основна: [3 – 8]. Додаткова: [10 – 17; 20 – 23; 32 – 34]
Тема 6. Інформаційні технології з організації діяльності підприємства	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Засвоїти сутність концепцій інформаційних технологій із організації діяльності підприємства. Засвоєння оформлення операцій за ОЗ та НМА, нарахування зарплати співробітникам організації та розрахунок за зарплатою зі співробітниками, відображення розрахунків за податками із заробітної плати та відображення кадрових змін у системі "1С: Предприятие 8.2"	30	Робочий зошит за темою. Звіт із лабораторних робіт. Виконання контрольної роботи з лабораторних робіт за темами 5 – 9	Основна: [3 – 8]. Додаткова: [10 – 17; 20 – 23; 32 – 34]
Усього за змістовим модулем 2		42		
Усього за модулем		79		

7. Контрольні запитання для самодіагностики

Змістовий модуль 1. Загальні питання організації інформаційних технологій на підприємствах

Тема 1. Інформаційні технології: поняття та етапи розвитку

1. Що розуміється під поняттям "технологія"?
2. Чим відрізняється поняття "інформаційна технологія"?

3. Що становить організаційна ІТ?
4. Що становить предметна ІТ?
5. Що становить забезпечуюча ІТ?
6. Що становить функціональна ІТ?
7. Чим відрізняються новітні інформаційні технології від інформаційних технологій?
8. Наведіть ознаки новітньої інформаційної технології.
9. Що становлять гіпертекстова та мультимедійна технології?
10. Що становить OLE-технологія?
11. Які існують класи інформаційних технологій за певними ознаками?

Тема 2. Сучасні інформаційні технології на підприємствах: загальна характеристика та класифікація

1. Що становлять сучасні інформаційні технології підприємства (СІТП)?
2. Якими основними компонентами представлені СІТП?
3. Що становить організаційна компонента СІТП?
4. Що становить функціональна компонента СІТП?
5. Що становить забезпечуюча компонента СІТП?
6. Що становить технічне забезпечення СІТП?
7. Що становить технологічне забезпечення СІТП?
8. Що становить ергономічне забезпечення СІТП?
9. Що становить програмне забезпечення СІТП?
10. Що становить інформаційне забезпечення СІТП?
11. Що становить лінгвістичне забезпечення СІТП?
12. Що становить правове забезпечення СІТП?

Тема 3. Інструментарій, який використовується для автоматизації управління підприємством

1. У чому полягає сутність поняття "інструментарій"?
2. Що становлять Інформаційні технології робочого стола?
3. Які принципи створення СІТП?
4. Що становить принцип системного підходу?
5. Що становить принцип економічної доцільності?
6. Що становить принцип гнучкості?
7. Що становить принцип захисту та безпеки даних?
8. Що становить принцип сумісності?
9. Що становить принцип універсальності?

Змістовий модуль 2. Сучасні інформаційні технології на підприємствах

Тема 4. Інформаційні технології по роботі з ресурсами підприємства

1. Які функції покладають на MRP-системи?
2. Які функції покладають на MRPII-системи?
3. Які функції покладають на ERP-систем?
4. Які функції покладають на ERP II-системи?
5. У чому відмінність MRP та MRPII-систем?
6. У чому відмінність ERP та MRPII-систем?
7. У чому відмінність ERP та ERP II-систем?
8. Які функції покладають на CSRP-системи?
9. Які функції покладають на APS-системи?
10. Які функції покладаються на SCM-системи?
11. Які функції покладаються на MES-системи?
12. У чому відмінність ERP та CSRP-систем?
13. У чому відмінність CSRP та APS-систем?
14. У чому відмінність SCM та MES-систем?
15. Назвіть програмні продукти, що реалізують наведені концепції?

Тема 5. Інформаційні технології з управління підприємством та складовими його діяльності

1. Які функції покладають на CRM-системи?
2. Які функції покладають на B2C-системи?
3. Які функції покладають на B2B-системи?
4. Які функції покладають на MIS-системи?
5. Які функції покладають на SEM-системи?
6. Які функції покладають на OLAP-технології?
7. Які функції покладають на DSS-системи?
8. Які функції покладають на AIS-системи?
9. Які функції покладають на WF-системи?
10. Які функції покладають на HR-системи?
11. У чому відмінність B2C та B2B-систем?
12. У чому відмінність MIS та SEM-систем?
13. У чому відмінність MIS та AIS-систем?
14. У чому відмінність DSS та OLAP-технологій?
15. Назвіть програмні продукти, що реалізують наведені концепції?

Тема 6. Інформаційні технології з організації діяльності підприємства

1. Які функції покладають на CAD-технології?
2. Які функції покладають на CAM-технології?
3. Які функції покладають на CAE-технології?
4. Які функції покладають на CALS-технології?
5. Які функції покладають на САПР?
6. У чому відмінність та тотожність технологій CAD/CAM/CAE/САПР?
7. Які функції покладають на PDM-технології?
8. Які функції покладають на PLM-технології?
9. Що становлять автоматизовані системи управління технологічними процесами?
10. Які функції покладають на SCADA-технології?
11. Назвіть програмні продукти, що реалізують наведені концепції?

8. Індивідуально-консультативна робота

Індивідуально-консультативна робота здійснюється за графіком індивідуально-консультативної роботи у формі консультацій, перевірки та захисту завдань, що винесені на поточний контроль, тощо.

Формами організації індивідуально-консультативної роботи є:

- а) за засвоєнням теоретичного матеріалу:
консультації: індивідуальні (запитання – відповідь), групові (розгляд типових прикладів – ситуацій);
- б) за засвоєнням практичного матеріалу:
консультації індивідуальні та групові.

9. Методи навчання

У процесі викладання навчальної дисципліни для активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів передбачене застосування як активних, так і інтерактивних навчальних технологій, серед яких: лекції проблемного характеру, міні-лекції, робота в малих групах, кейс-метод, презентації, ознайомлювальні (початкові) ігри, мозкова атака, дискусія, тренінг з елементами модерації (табл. 9.1 і 9.2).

**Розподіл форм та методів активізації процесу навчання
за темами навчальної дисципліни**

Тема	Практичне застосування навчальних технологій
<i>Тема 1.</i> Інформаційні технології: поняття та етапи розвитку	Кейс "Проблеми та досягнення в галузі ІТ за етапами їх розвитку". Мозкова атака з вирішення питання "Пошук прикладів щодо практичної реалізації понять за видами ІТ". Міні-лекція "Виникнення ознак класифікації ІТ"
<i>Тема 2.</i> Сучасні інформаційні технології на підприємствах: загальна характеристика та класифікація	Лекція проблемного характеру з питань сучасності ІТ щодо вирішення бізнес-проблем підприємств та організацій. Ділова гра "Обґрунтування використання ІТ-забезпечення інформаційної системи, як можливості щодо підвищення ефективності ведення бізнесу"
<i>Тема 3.</i> Інструментарій, який використовується для автоматизації управління підприємством	Дискусія за темою "Роль використання технологій робочого столу в забезпеченні підтримки діяльності підприємств". Робота в групах за темою "Виявлення недоліків та переваг застосування технологій робочого столу"
<i>Тема 4.</i> Інформаційні технології по роботі з ресурсами підприємства	Тренінг із елементами модерації, присвячений вирішенню питання порівняння інформаційних технологій по роботі з ресурсами. Презентації за темою "Порівняння ІТ різних інформаційних систем"
<i>Тема 5.</i> Інформаційні технології з управління підприємством та складовими його діяльності	Лекція проблемного характеру з питань ІТ, що автоматизують управління підприємством
<i>Тема 6.</i> Інформаційні технології з організації діяльності підприємства	Лекція проблемного характеру з питань ІТ, що автоматизують організацію діяльності підприємства

Основні відмінності активних та інтерактивних методів навчання від традиційних визначаються не тільки методикою і технікою викладання, але й високою ефективністю навчального процесу, який виявляється у: високій мотивації студентів; закріпленні теоретичних знань на практиці; підвищенні самосвідомості студентів; формуванні здатності приймати самостійні рішення; формуванні здатності до ухвалення колективних рішень; формуванні здатності до соціальної інтеграції; набуття навичок вирішення конфліктів; розвитку здатності до знаходження компромісів.

Лекції проблемного характеру – один із найважливіших елементів проблемного навчання студентів. Вони передбачають поряд із розглядом основного лекційного матеріалу встановлення та розгляд кола проблемних питань дискусійного характеру, які недостатньо розроблені в науці й мають актуальне значення для теорії та практики. Лекції проблемного характеру відрізняються поглибленою аргументацією матеріалу, що викладається. Вони сприяють формуванню у студентів самостійного творчого мислення, прищеплюють їм пізнавальні навички. Студенти стають учасниками наукового пошуку та вирішення проблемних ситуацій.

Міні-лекції передбачають викладення навчального матеріалу за короткий проміжок часу й характеризуються значною ємністю, складністю логічних побудов, образів, доказів та узагальнень. Вони проводяться, як правило, як частина заняття-дослідження. Міні-лекції відрізняються від повноформатних лекцій значно меншою тривалістю. Зазвичай міні-лекції тривають не більше 10 – 15 хвилин і використовуються для того, щоб стисло донести нову інформацію до всіх слухачів. Міні-лекції часто застосовуються як частини цілісної теми, яку бажано викладати повноформатною лекцією, щоб не втомлювати аудиторію. Тоді інформація надається по черзі кількома окремими сегментами, між якими застосовуються інші форми й методи навчання.

Кейс-метод (метод аналізу конкретних ситуацій) – дає змогу наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності спеціалістів і передбачає розгляд виробничих, управлінських та інших ситуацій, складних конфліктних випадків, проблемних ситуацій, інцидентів у процесі вивчення навчального матеріалу.

Дискусії передбачають обмін думками і поглядами учасників із приводу даної теми, а також розвивають мислення, допомагають формувати погляди та переконання, формують уміння формулювати думки й висловлювати їх.

Робота в малих групах дає змогу структурувати практично-семінарські заняття за формою і змістом, створює можливості для участі кожного студента в роботі за темою заняття, забезпечує формування особистісних якостей та досвіду соціального спілкування.

Мозкові атаки – метод розв'язання невідкладних завдань, сутність якого полягає в тому, щоб висловити якомога більшу кількість ідей за дуже обмежений проміжок часу, обговорити і здійснити їх селекцію.

Презентації – виступи перед аудиторією, що використовуються для представлення певних досягнень, результатів роботи групи, звіту про

виконання індивідуальних завдань, проектних робіт. Презентації можуть бути як індивідуальними, наприклад виступ одного студента, так і колективними, тобто виступи двох та більше студентів.

Рольові ігри (інсценізації) – форма активізації студентів, за якої вони задіяні в процесі інсценізації певної виробничої ситуації у ролі безпосередніх учасників подій.

Модерація – це метод, який допомагає групам розглядати теми, проблеми, задачі, зосереджуючись на змісті цілеспрямовано й ефективно за самостійної участі кожного у вільній колегіальній атмосфері. Модерація, як спосіб проведення обговорення, швидко призводить до конкретних результатів, дає можливість усім присутнім брати участь у процесі вироблення рішень, відчуваючи у ході цього свою повну відповідальність за результат.

Таблиця 9.2

Використання методик активізації процесу навчання

Тема навчальної дисципліни	Практичне застосування методик	Методики активізації процесу навчання
<i>Тема 1.</i> Інформаційні технології: поняття та етапи розвитку	<i>Лекційне заняття.</i> Тема: "Інформаційні технології як елемент інформаційної системи"	Кейс, мозкова атака, міні-лекція
<i>Тема 2.</i> Сучасні інформаційні технології на підприємствах: загальна характеристика та класифікація	<i>Лекційне заняття.</i> Тема "Навіщо бізнесу ІТ? "	Лекція проблемного характеру, ділова гра
<i>Тема 3.</i> Інструментарій, який використовується для автоматизації управління підприємством	<i>Лекційне заняття.</i> Тема: "Технології робочого столу, гіпертекст та мультимедіа"	Дискусія, робота в малих групах
<i>Тема 4.</i> Інформаційні технології по роботі з ресурсами підприємства	<i>Лекційне заняття.</i> Тема: "Ідентифікація сучасних ІТ"	Тренінг із елементами модерації, презентація
<i>Тема 5.</i> Інформаційні технології з управління підприємством та складовими його діяльності	<i>Лекційне заняття.</i> Тема: "Автоматизація складових ІТ управління підприємством"	Лекція проблемного характеру
<i>Тема 6.</i> Інформаційні технології з організації діяльності підприємства	<i>Лекційне заняття.</i> Тема: "Автоматизація організаційної діяльності"	Лекція проблемного характеру

10. Методи контролю

Система оцінювання сформованих компетентностей (див. табл. 2.1) у студентів враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають лекційні, лабораторні заняття, а також виконання самостійної роботи. Оцінювання сформованих компетентностей у студентів здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою. Відповідно до Тимчасового положення "Про порядок оцінювання результатів навчання студентів за накопичувальною бально-рейтинговою системою" ХНЕУ ім. С. Кузнеця, контрольні заходи включають:

поточний контроль, що здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних та лабораторних занять і оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 100 балів; мінімальна сума, що дозволяє студенту отримати залік – 60 балів);

модульний контроль, що проводиться із урахуванням поточного контролю за відповідний змістовий модуль і має на меті *інтегровану* оцінку результатів навчання студента після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни – змістового модуля.

Поточний контроль із даної навчальної дисципліни проводиться в таких формах:

- активна робота на лекційних заняттях;
- активна участь у виконанні лабораторних завдань;
- захист презентації за обраною темою;
- виконання ситуаційного завдання за допомогою інструментарію, що вивчається на лабораторних заняттях;
- проведення письмової контрольної роботи;
- експрес-опитування.

Модульний контроль із даної навчальної дисципліни проводиться у формі письмової контрольної роботи у вигляді тестів за теоретичним матеріалом та у вигляді звіту з вирішення ситуаційного завдання за лабораторними заняттями. **Контрольна робота** – це форма перевірки й оцінювання знань студентів у системі освіти у вищих навчальних закладах. Проводиться як проміжний міні-екзамен з ініціативи викладача.

Підсумковий/семестровий контроль проводиться у формі семестрового заліку. **Семестрові заліки** – форма оцінювання підсумкового засвоєння студентами теоретичного та практичного матеріалу з окремої навчальної дисципліни за результатами двох поточних модулів.

Порядок проведення поточного оцінювання знань студентів.

Оцінювання знань студента під час лекційних і лабораторних занять та виконання індивідуальних завдань проводиться за такими критеріями:

розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються;

ступінь засвоєння фактичного матеріалу навчальної дисципліни;

ознайомлення з рекомендованою літературою, а також із сучасною літературою з питань, що розглядаються;

уміння поєднувати теорію з практикою у ході розгляду виробничих ситуацій, розв'язанні задач, проведенні розрахунків у процесі виконання індивідуальних завдань та завдань, винесених на розгляд в аудиторії;

логіка, структура, стиль викладу матеріалу в письмових роботах і під час виступів в аудиторії, вміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки.

Максимально можливий бал за конкретним завданням ставиться за умови відповідності результатів виконання лабораторних робіт та усної відповіді всім зазначеним критеріям. Відсутність тієї або іншої складової знижує кількість балів. У ході оцінювання лабораторних завдань увага також приділяється якості, самостійності та своєчасності здачі виконаних завдань викладачу, згідно з графіком навчального процесу. Якщо якась із вимог не буде виконана, то бали будуть знижені.

Поточний контроль за лекційними заняттями проводиться 2 рази за семестр і базується на вивченні та аналізі типових ситуацій, результат якого подається у вигляді заповнених робочих зошитів.

Письмова контрольна робота проводиться за лекційними заняттями 2 рази за семестр та включає запитання відповідно до тем змістового модуля різного рівня складності. Тест включає запитання одиничного і множинного вибору щодо перевірки знань основних категорій навчальної дисципліни.

Поточний контроль за лабораторними заняттями проводиться 2 рази за семестр у вигляді контрольних робіт. Всі завдання пов'язані між собою і відображають операції, що проводяться за назначеною компанією.

Приклади контрольних робіт за лабораторними заняттями наведено у п. 5.1. Оцінювання кожної роботи проводиться за індивідуальною шкалою.

Критерії оцінювання позааудиторної самостійної роботи студентів. Загальними критеріями, за якими здійснюється оцінювання позааудиторної самостійної роботи студентів, є: глибина і міцність знань, рівень мислення, вміння систематизувати знання за окремими темами, вміння робити обґрунтовані висновки, володіння категорійним апаратом, навички і прийоми виконання практичних завдань, вміння знаходити необхідну інформацію, здійснювати її систематизацію та обробку, само-реалізація на практичних заняттях.

Критеріями оцінювання презентації та модульної контрольної роботи є:

уміння використовувати сучасні мультимедійні технології у процесі формування презентації;

дотримання основних правил формування презентації;

здатність проводити критичне та незалежне оцінювання певних проблемних питань;

уміння пояснювати альтернативні погляди та наявність власної точки зору, позиції на певне проблемне питання;

застосування аналітичних підходів;

логіка, структуризація та обґрунтованість висновків щодо конкретної проблеми;

грамотність подачі матеріалу;

оформлення роботи.

Порядок підсумкового контролю з навчальної дисципліни.

Підсумковий контроль знань та компетентностей студентів із навчальної дисципліни здійснюється на підставі накопичення результатів, отриманих за двома модулями.

11. Розподіл балів, які отримують студенти

Система оцінювання рівня сформованості професійних компетентностей студентів денної форми навчання наведена в табл. 11.1.

Система оцінювання рівня сформованості професійних компетентностей

Професійні компетентності	Навчальний тиждень	Год	Методи та форми навчання		Оцінка рівня сформованості компетентностей			
					Форми контролю	Максимальний бал		
1	2	3	4		5	6		
Змістовий модуль 1						17,5		
Загальні питання організації інформаційних технологій на підприємствах								
ІТЕ 1	Здійснювати обґрунтування відмінностей економіки знань і традиційної економіки	1	Ауд.	2	Лекція	Тема 1. Інформаційні технології: поняття та етапи розвитку	Заповнення робочого зошиту за темою 1	0,5
				4	Лабораторне заняття	Завдання 1. Компонентна структура програмного комплексу "1С: Підприємство 8.2" та її функціональні можливості. Основні об'єкти системи "1С: Підприємство 8.2". Характеристика довідників комплексної конфігурації "1С: Підприємство 8.2" та їх ведення. Реєстрація підприємства. Налаштування основних параметрів системи	Виконання поставлених завдань	0,5
			6	СРС	Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу, огляд теоретичного матеріалу. Виконання тренувального завдання за тематикою лабораторного практикуму	Перевірка ДЗ	2
		2	Ауд.	4	Лабораторне заняття	Завдання 2. Створення штатного розпису в системі "1С: Підприємство 8.2". Регламентований та управлінський облік кадрів	Виконання поставлених завдань за темою	0,5
			СРС	6	Підготовка до занять	Виконання тренувального завдання за тематикою лабораторного практикуму, засвоєння підходів щодо ведення бухгалтерського обліку за допомогою "1С: Підприємство 8.2"	Перевірка ДЗ	2
		3	Ауд.	2	Лекція	Тема 2. Сучасні інформаційні технології на підприємствах: загальна характеристика та класифікація	Заповнення робочого зошиту за темою 2	0,5
	4			Лабораторне заняття	Завдання 2. Створення штатного розпису в системі "1С: Підприємство 8.2". Регламентований та управлінський облік кадрів	Виконання поставлених завдань за темою	0,5	

Продовження табл. 11.1

1	2	3	4		5	6	
		СРС	7	Підготовка до занять	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Виконання тренувального завдання за тематикою лабораторного практикуму. Засвоєння методів та способів укладання трудових договорів та іншої документації з регламентованого управління кадрами	Перевірка ДЗ	2
	4	Ауд.	4	Лабораторне заняття	Завдання 3. Відображення статей витрат організації та способів витрат із амортизації основних засобів (ОЗ), нематеріальних активів (НМА), заповнення нормативно-довідкової інформації (НДІ) з номенклатурних груп, номенклатурних позицій, встановлення цін номенклатури, заповнення НДІ за необоротними активами організації в системі "1С: Підприємство 8.2"	Виконання поставлених завдань за темою	0,5
		СРС	6	Підготовка до занять	Підготовка до виконання самостійного завдання. Виконання тренувального завдання за тематикою лабораторного практикуму	Перевірка ДЗ	2
	5	Ауд.	2	Лекція	Тема 3. Інструментарій, який використовується для автоматизації управління підприємством	Заповнення робочого зошиту за темою 3	0,5
4			Лабораторне заняття	Завдання 3. Відображення статей витрат організації та способів витрат із амортизації основних засобів (ОЗ), нематеріальних активів (НМА), заповнення нормативно-довідкової інформації (НДІ) з номенклатурних груп, номенклатурних позицій, встановлення цін номенклатури, заповнення НДІ за необоротними активами організації в системі "1С: Підприємство 8.2"	Виконання поставлених завдань за темою	0,5	
6		Підготовка до занять	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Виконання тренувального завдання за тематикою лабораторного практикуму	Перевірка ДЗ	2		

Продовження табл. 11.1

1	2	3		4		5	6	
	6	Ауд.	4	Лабораторне заняття	Завдання 4. Проведення операцій із уведення залишків за типовими рахунками обліку в системі "1С: Підприємство 8.2"	Виконання поставлених завдань за темою	0,5	
		СРС	6	Підготовка до занять	Виконання тренувального завдання за тематикою лабораторного практикуму. Засвоєння способів уведення залишків за типовими рахунками обліку в системі "1С: Підприємство 8.2"	Перевірка ДЗ	3	
ІТЕ 2	Змістовий модуль 2							
	Сучасні інформаційні технології на підприємствах							82,5
	Розробляти моделі бізнес-процесів управління діяльністю підприємства	7	Ауд.	2	Лекція	Тема 4. Інформаційні технології по роботі з ресурсами підприємства	Заповнення робочого зошиту за темою 4	10,5
				4	Лабораторне заняття	Завдання 5. Оформлення операцій оприбуткування товарів та їх відвантаження за різними договірними умовами в системі "1С: Підприємство 8.2". Проведення аналізу за проведеними операціями. Формування операцій із придбання послуг. Облік складських операцій у системі "1С: Підприємство 8.2"	Виконання поставлених завдань за темою	0,5
		8	СРС	6	Підготовка до занять	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Засвоєння основних правил операцій оприбуткування товарів та їх відвантаження за різними договірними умовами, проведення аналізу за проведеними операціями, формування операцій із придбання послуг та облік складських операцій у системі "1С: Підприємство 8.2"	Перевірка ДЗ	3
4				Лабораторне заняття	Завдання 5. Оформлення операцій оприбуткування товарів та їх відвантаження за різними договірними умовами в системі "1С: Підприємство 8.2". Проведення аналізу за проведеними операціями. Формування операцій з придбання послуг. Облік складських операцій у системі "1С: Підприємство 8.2"	Виконання поставлених завдань за темою	0,5	

Продовження табл. 11.1

1	2	3		4		5	6
		СРС	6	Підготовка до занять	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Виконання тренувального завдання за тематикою лабораторного практикуму	Перевірка ДЗ	3
	9	Ауд.	2	Лекція	Тема 5. Інформаційні технології з управління підприємством та складовими його діяльності	Заповнення робочого зошиту за темою 5	0,5
		Ауд.	4	Лабораторне заняття	Проведення модульної контрольної роботи	Виконання поставлених завдань за темою	15,5
		СРС	7	Підготовка до занять	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Підготовка до проведення контрольної роботи за темами 1 – 4 лабораторного практикуму	Перевірка ДЗ	2
		Ауд.	4	Лабораторне заняття	Завдання 6. Оформлення операцій за готівковими рахунками організації та відображення аналізу за проведеними операціями. Відображення повернення авансів і формування регламентованої звітності в системі "1С: Підприємство 8.2"	Виконання поставлених завдань	0,5
	10	СРС	6	Підготовка до занять	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Виконання тренувального завдання за тематикою лабораторного практикуму	Перевірка ДЗ	2
		Ауд.	2	Лекція	Тема 6. Інформаційні технології з організації діяльності підприємства	Заповнення робочого зошиту за темою 6	0,5
	11	Ауд.	4	Лабораторне заняття	Завдання 7. Оформлення операцій з ОЗ та НМА в системі "1С: Підприємство 8.2"	Виконання поставлених завдань за темою	0,5
		СРС	6	Підготовка до занять	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Засвоєння проведення операцій із ОЗ та НМА	Перевірка ДЗ	2
	12	Ауд.	4	Лабораторне заняття	Завдання 7. Оформлення операцій з ОЗ та НМА в системі "1С: Підприємство 8.2"	Виконання поставлених завдань за темою	0,5

1	2	3		4		5	6	
ІТЕ 3	Здійснювати вибір ІТ-рішень для оптимізації діяльності підприємства	13	СРС	6	Підготовка до занять	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Виконання тренувального завдання за тематикою лабораторного практикуму	Перевірка ДЗ	3
			Ауд.	2	Лекція	Проведення модульної контрольної роботи	Робота на лекції	10,5
			Ауд.	4	Лабораторне заняття	Завдання 8. Проведення нарахування зарплати співробітникам організації та розрахунку за зарплатою зі співробітниками. Відображення розрахунків за податками з заробітної плати в системі "1С: Підприємство 8.2"	Виконання поставлених завдань за темою	0,5
		14	СРС	7	Підготовка до занять	Підготовка до контрольної роботи за теоретичним матеріалом. Засвоєння розрахунку зарплати та податків за допомогою системи "1С: Підприємство 8.2"	Перевірка ДЗ	2
			Ауд.	2	Лабораторне заняття	Завдання 8. Проведення нарахування зарплати співробітникам організації та розрахунку за зарплатою зі співробітниками. Відображення розрахунків за податками із заробітної плати в системі "1С: Підприємство 8.2"	Виконання поставлених завдань за темою	0,5
			СРС	6	Підготовка до занять	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Виконання тренувального завдання за тематикою лабораторного практикуму	Перевірка ДЗ	2
		15	Ауд.	2	Лабораторне заняття	Завдання 9. Відображення кадрових змін у системі "1С: Підприємство 8.2"	Виконання поставлених завдань за темою	0,5
			СРС	6	Підготовка до занять	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Засвоєння відображення кадрових змін у системі "1С: Підприємство 8.2"	Перевірка ДЗ	2
		16	Ауд.	2	Лабораторне заняття	Завдання 9. Відображення кадрових змін у системі "1С: Підприємство 8.2"	Виконання поставлених завдань за темою	0,5

Закінчення табл. 11.1

1	2	3		4		5	6
	17	СРС	6	Підготовка до занять	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Виконання тренувального завдання за тематикою лабораторного практикуму	Перевірка ДЗ	3
		Ауд.	2	Лабораторне заняття	Проведення модульної контрольної роботи	Виконання поставлених завдань за темою	14,5
		СРС	7	Підготовка до занять	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Підготовка до проведення контрольної роботи	Перевірка ДЗ	2
Усього годин			180	Загальна максимальна кількість балів із дисципліни			100
з них							
<i>аудиторні</i>			74	51 %	<i>поточний контроль</i>		100
<i>самостійна робота</i>			106	49 %	<i>підсумковий контроль</i>		-

Розподіл балів у межах тем змістових модулів наведено в табл. 11.2.

Таблиця 11.2

Розподіл балів за темами

Поточне тестування та самостійна робота						Підсумковий тест (екзамен)	Сума
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2				
T1	T2	T3	T4	T5	T6	-	100
5,5	5,5	6,5	17,5	20,5	44,5		

Примітка. T1, T2 ... T6 – теми змістових модулів.

Максимальну кількість балів, яку може накопичити студент протягом тижня за формами та методами навчання, наведено в табл. 11.3.

Розподіл балів за тижнями

Теми змістового модуля			Лекційні заняття	Лабораторні заняття	Самостійна робота	Письмова контрольна робота	Усього
Змістовий модуль 1 Загальні питання організації інформаційних технологій на підприємствах	Тема 1	1 тиждень	0,5	0,5	2	–	3
		2 тиждень	–	0,5	2	–	2,5
	Тема 2	3 тиждень	0,5	0,5	2	–	3
		4 тиждень	–	0,5	2	–	2,5
	Тема 3	5 тиждень	0,5	0,5	2	–	3
		6 тиждень	–	0,5	3	–	3,5
Змістовий модуль 2 Сучасні інформаційні технології на підприємствах	Тема 4	7 тиждень	0,5	0,5	3	–	4
	КР	тиждень	–	–	–	10	10
	Тема 4	8 тиждень	–	0,5	3	–	3,5
	Тема 5	9 тиждень	0,5	0,5	2	–	3
	КР	тиждень	–	–	–	15	15
	Тема 5	10 тиждень	–	0,5	2	–	2,5
	Тема 6	11 тиждень	0,5	0,5	2	–	3
		12 тиждень	–	0,5	3	–	3,5
	КР	13 тиждень	0,5	0,5	2	10	13
	Тема 6	14 тиждень	–	0,5	2	–	2,5
		15 тиждень	–	0,5	2	–	2,5
		16 тиждень	–	0,5	3	–	3,5
КР	17 тиждень	–	0,5	2	14	16,5	
Усього			3,5	8,5	39	49	100

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни визначається відповідно до Тимчасового положення "Про порядок оцінювання результатів навчання студентів за накопичувальною бально-рейтинговою системою" ХНЕУ ім. С. Кузнеця (табл. 11.4).

Оцінки за цією шкалою заносяться до відомостей обліку успішності, індивідуального навчального плану студента та іншої академічної документації.

Таблиця 11.4

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D	задовільно	
60 – 63	E		
35 – 59	FX	незадовільно	не зараховано
1 – 34	F		

12. Рекомендована література

12.1. Основна

1. Івахненко С. В. Інформаційні технології в організації бухгалтерського обліку та аудиту : навч. посіб. / С. В. Івахненко. – К. : Знання-Прес, 2003. – 349 с.

2. Інформаційні системи бухгалтерського обліку : підручник для студентів вищих навчальних закладів спеціальності 7.050106 "Облік і аудит" / Ф. Ф. Бутинець, С. В. Івахненко, Т. В. Давидюк та ін. [за ред. проф. Бутинця Ф. Ф.] – 2-е вид., перероб. і доп. – Житомир: ПП "Рута", 2002. – 544 с.

3. Інформаційні системи і технології в економіці: посіб. / за ред. В. С. Пономаренка. – К. : Академія, 2002. – 544 с.

4. Писаревська Т. А. Інформаційні системи обліку та аудиту / Т. А. Писаревська. – К. : КНЕУ, 2004. – 369 с.

5. Топорец А. Ю. Информационные технологии в экономике : учеб. пособ. / А. Ю. Топорец. – М. : Финансы и статистика, 2005. – 67 с.

12.2. Додаткова

6. 1С: Предприятие. Версия 8.2. Руководство пользователя. – М. : Фирма "1С", 2009. – 520 с.

7. Автоматизированные информационные технологии в налоговой и бюджетной системах : учеб. пособ. для вузов / под ред. проф. Титоренко А. Г. – М. : ЮНИТИ-ДАНА, 2001. – 191 с.

8. Архипова З. В. Информационные технологии в экономике : учеб. пособ. / З. В. Архипова, В. А. Пархомов. – Иркутск : Издательство БГУЭП, 2003. – 184 с.

9. Балдин К. В. Информационные системы в экономике : учебник / К. В. Балдин, В. Б. Уткин. – 5-е изд. – М. : Дашков и К°, 2008. – 395 с.

10. Бастриков М. В. Информационные технологии управления : учеб. пособ. / М. В. Бастриков, О. П. Пономарев. – Калининград : Изд-во Ин-та "КВШУ", 2005. – 140 с.

11. Білуха М. Застосування АРМ бухгалтера в обліку і контролі на підприємстві / М. Білуха, Т. Микитенко, В. Новодворська // Бухгалтерський облік і аудит. – 2003. – № 12. – С. 3–8.

12. Божко В. П. Информационные технологии в экономике и управлении : учебно-методический комплекс / В. П. Божко, Д. В. Власов, М. С. Гаспарян. – М. : ЕАОИ, 2008. – 120 с.

13. Герасимов В. В. Информационные технологии производственных систем : учеб. пособ. / В. В. Герасимов, Л. С. Минина, А. В. Васильева. – Новосибирск : НГАСУ, 2001. – 74 с.

14. Гужва В. М. Інформаційні системи і технології на підприємствах / В. М. Гужва. – К. : КНЕУ, 2001. – 400 с.

15. Дубій О. 12 уроків з 1С: Бухгалтерії / О. Дубій. – Львів : БаК, 2001. – 216 с.

14. Завгородний В. П. Налоги и налоговый контроль в Украине / В. П. Завгородний. – К. : А.С.К., 2003. – 640 с.

15. Ильина О. П. Информационные технологии бухгалтерского учета / О. П. Ильина. – СПб. : Питер, 2001. – 688 с.

16. Информатизация бизнеса / А. М. Карминский, А. С. Карминский, В. П. Нестеров и др. – М. : Финансы и статистика, 2004. – 624 с.
17. Орлов П. І. Інформаційні системи та технології в управлінні, освіті, бібліотечній справі / П. І. Орлов, О. М. Луганський. – Х. : Вид. "Прометей-Прес", 2002. – 292 с.
18. Основы інформаційних систем : навч. посіб. / В. Ф. Ситник, Т. А. Писаревська, Н. В. Єрьоміна та ін. ; за ред. Ситника В. Ф. – К. : КНЕУ, 2001. – 420 с.
19. Первичная документация / сост. О. Пироженко. – 3-е изд., изм. и доп. – Х. : Фактор, 2003. – 220 с.
23. Петров В. Н. Информационные системы / В. Н. Петров. – СПб. : Питер, 2002. – 688 с.
24. Пономаренко В. С. Інформаційні системи і технології у зовнішньоекономічній діяльності : навч. посіб. / В. С. Пономаренко, І. В. Журавльова. – Х. : Вид. ХДЕУ, 2002. – 328 с.
25. Саттон М. Корпоративный документооборот: принципы, технологии, методология внедрения / М. Саттон. – СПб. : Азбука, 2002. – 430 с.
26. Светлов Н. М. Информационные технологии управления проектами : учеб. пособ. / Н. М. Светлов, Г. Н. Светлова. – М. : ФГОУ ВПО РГАУ-МСХА им. К. А. Тимирязева, 2007. – 144 с.
27. Ситник В. Ф. Основы інформаційних систем : навч. посіб. / Т. А. Писаревська, Н. В. Єрьоміна, О. С. Краєва ; за ред. В. Ф. Ситника. – К. : КНЕУ, 2001. – 420 с.
28. Терещенко Л. О. Інформаційні системи і технології в обліку: навч. посіб. / Л. О. Терещенко, І. І Матієнко-Зубенко. – К. : КНЕУ, 2004. – 187 с.
29. Филимонова Е. В. Информационные технологии в экономике / Е. В. Филимонова, Н. А. Черненко. – М. : Феникс, 2008. – 443 с.
30. Шатохіна О. Облік та інформаційне забезпечення управління господарською діяльністю підприємств / О. Шатохіна // Бухгалтерський облік і аудит. – 2004. – № 3. – С. 28–33.

12.3. Інформаційні ресурси

31. Журнал "Информационные технологии. Аналитические материалы" [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://it.ridne.net>.

32. Центр информационных технологий [Электронный ресурс]. – Режим доступа : – <http://www.citmgu.ru>.

33. Интернет журнал Link Львівського сайта інформаційних технологій ITEL. – Режим доступу : <http://itel.netfirms.com>.

34. Історія розвитку інформаційних технологій в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу : – http://www.icfcst.kiev.ua/MUSEUM/IT_u.html.

35. Нормативні акти України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : [// www.nau.kiev.ua](http://www.nau.kiev.ua).

36. Головицына Майя. Информационные технологии в экономике [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.intuit.ru/studies/courses/3735/977/info>.

37. Програмний комплекс "1С: Підприємство" [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.1c.com.ua>.

12.4. Методичне забезпечення

38. Методичні рекомендації до виконання лабораторних робіт з навчальної дисципліни "Інформаційні технології в економіці" для студентів напряму підготовки 6.050101 "Комп'ютерні науки" спеціалізації "Інформаційні управляючі системи та технології" всіх форм навчання / А. А. Гаврилова. – Х. : Вид. ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. – 197 с.

Додатки

Додаток А

Таблиця А.1

Структура складових професійних компетентностей з навчальної дисципліни "Інформаційні технології в економіці" за Національною рамкою кваліфікацій України

42

Складові компетентності, яка формується в рамках теми	Мінімальний досвід	Знання	Вміння	Комунікації	Автономність і відповідальність
1	2	3	4	5	6
Тема 1. Інформаційні технології: поняття та етапи розвитку					
Визначати основні поняття та етапи розвитку інформаційних технологій	Сутність понять інформаційної технології, основні вимоги до них	Знання етапів розвитку, класифікаційних ознак та структури інформаційних технологій	Аналізувати тенденції розвитку та використання інформаційних технологій в управлінні економікою України	Ефективно формувати комунікаційну стратегію щодо розробки та реалізації архітектури "клієнт-сервер"	Відповідальність за точну ідентифікацію ключових проблем ІТ-сфери
Тема 2. Сучасні інформаційні технології на підприємствах: загальна характеристика та класифікація					
Визначати основні вимоги до сучасних інформаційних технологій залежно від сфери економіки	Сутність складових сучасних інформаційних технологій та їх функціонал	Знання відмінностей розподілу підприємств за інформаційними технологіями, що застосовуються	Визначати характерні риси ери інформаційно-комунікаційних технологій	Презентувати результати визначення найбільш ефективного інформаційного ресурсу підприємства	Відповідальність за обрання найбільш прийнятних ІТ-рішень для підвищення ефективності діяльності підприємств
Тема 3. Інструментарій, який використовується для автоматизації управління підприємством					
Здійснювати вибір інструментарію за технічними потребами та новітніми напрямками управління	Характеристика підходів щодо застосування технологій робочого столу	Знання вимог до створення (придбання) та організації роботи інформаційних технологій на підприємствах	Аналізувати ефективність інструментарію для забезпечення управління діяльністю підприємства	Оптимізувати діяльність підприємства за допомогою поєднання різноманітних технологій	Використання міжнародних стандартів під час створення інформаційних технологій

1	2	3	4	5	6
Тема 4. Інформаційні технології по роботі з ресурсами підприємства					
Здійснювати обрання інформаційних технологій по роботі з ресурсами підприємства	Характеристика видів інформаційних технологій з точки зору міжнародних стандартів класифікації	Знання переваг та недоліків різних видів інформаційних технологій	Розв'язувати завдання ІС класу ERP та ERP II у середовищі "1С: Підприємство 8.2"	Ефективно формувати комунікаційну стратегію щодо вибору ефективного ІТ-рішення для автоматизації завдань обліку	Порівнювати сучасні програмні продукти із оптимізації роботи з ресурсами підприємства
Тема 5. Інформаційні технології з управління підприємством та складовими його діяльності					
Здійснювати обрання інформаційних технологій із управління підприємством	Характеристика галузевих підходів щодо створення сучасного програмного забезпечення для вирішення основних завдань бізнесу	Знання сутності стандартів MIS, SEM, OLAP, DSS	Розв'язувати завдання з обліку трудових ресурсів за стандартами HR у середовищі "1С: Підприємство 8.2"	Ефективно формувати комунікаційну стратегію щодо вибору ефективного ІТ-рішення для автоматизації завдань обліку	Проводити аналіз діяльності підприємств у оперативному, тактичному та стратегічному аспектах часу за стандартами MIS, SEM, OLAP, DSS
Тема 6. Інформаційні технології з організації діяльності підприємства					
Здійснювати обрання інформаційних технологій з організації діяльності підприємством	Характеристика галузевих підходів щодо створення інформаційних технологій з організації діяльності	Знання функцій основних блоків систем SCADA	Визначати складові відкритої моделі PLM-рішень	Презентувати варіанти ІТ ефективного вирішення завдань із організації діяльності підприємства	Проводити аналіз сучасних програмних продуктів, що підтримують стандарти PLM-рішень

Зміст

Вступ.....	3
1. Опис навчальної дисципліни	4
2. Мета та завдання навчальної дисципліни	4
3. Програма навчальної дисципліни	8
4. Структура навчальної дисципліни.....	13
5. Теми лабораторних занять.....	14
5.1. Приклади типових лабораторних завдань за темами	16
6. Самостійна робота.....	18
7. Контрольні запитання для самодіагностики	21
8. Індивідуально-консультативна робота	24
9. Методи навчання	24
10. Методи контролю	28
11. Розподіл балів, які отримують студенти	30
12. Рекомендована література.....	38
12.1. Основна	38
12.2. Додаткова	39
12.3. Інформаційні ресурси.....	40
12.4. Методичне забезпечення.....	41
Додатки.....	42

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

**Робоча програма
навчальної дисципліни
"ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ЕКОНОМІЦІ"
для студентів напряму підготовки
6.050101 "Комп'ютерні науки"
всіх форм навчання**

Самостійне електронне текстове мережне видання

Укладачі: **Беседовський** Олексій Миколайович
Гаврилова Алла Андріївна

Відповідальний за випуск *Чубук В. В.*

Редактор *Ковальчук М. А.*

Коректор *Ковальчук М. А.*

План 2016 р. Поз. № 272 ЕВ. Обсяг 45 с.

Видавець і виготівник – ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 61166, м. Харків, просп. Науки, 9-А

*Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру
ДК № 4853 від 20.02.2015 р.*